

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibus, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Novembris Et Decembris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10263

Vita S. Birini Episcopi Dorcestriensis & Confessoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77423)

DE S. BIRINO EPISCOPO DORCESTRIENSI.
 VITA S. BIRINI EPISCOPI DORCESTR
 ENSIS ET CONFESSORIS, INCERTO QUIDEM
 authore, sed fide digna.

771

ANCTVS Birinus à Papa Honorio ad prædicandum
 verba salutis genti Anglorum directus est. In præsentia
 autem eiusdem Pontificis Honorij, in intimis vltra An-
 glorum partibus, quò nullus doctor præcessisset, sanctæ
 fidei semina se sparurum promisit. Vndè etiam iussu
 eiusdem Pontificis per Asterium Genuensem Episco-
 pum in Episcopatus consecratus est gradum. Porro ad
 litus Britannici freti arrepto itinere perueniens, ascen-
 surus nauem, diuina celebrat mysteria: sibi suisque via-
 ticum parans, salutaris hostiæ pia libamina Deo obtu-
 lit. Vrgente verò nauigationis articulo, ad nauem festi-

Decemb. 3.

S. Birinus
 proficisci-
 tur in Bri-
 tanniam.

Viatrici spi-
 rituale pere-
 grinatibus
 necessariu,
 ob pericula.

nans introducitur: & insurgente vento, dum alta fulcarent pelagi, reminiscitur
 Birinus se rem præcipuè charam amisisse, & nautis vrgentibus impeditum, in liro-
 re, vndè ascenderat, reliquisse. Dederat enim ei Honorius Papa pallæ, super quam
 corpus Christi consecratur, & in qua corpus Dominicum inuolutum, & ad col-
 lum suspensum, semper secum ferebat, atque inter sacra sacra sancta mysteria
 super sanctum altare ponere consuevit.

Fide igitur armatus, in mare descendit: Deum authorem habens, per mare secu-
 rus incedit: & recepto quod reliquerat, ad nauem regreditur. Offendit autem illam
 quasi immobilem stantem, cum paulò antè per vndas maris velociter currentem
 reliquisse. Vt autem in eam ingressus est, nec vna quidem in vestimento eius aque
 gutta deprehensa est. Id nauæ videntes, flexis genibus tanquam Deum eum ado-
 rauerunt, & complures ex eis ad fidem Christi, prædicante illo verbum Dei, con-
 uersi sunt. Intrante porro illo in portum apud Occidentalium Saxonum gentem,
 qui antiquitus Geuiffæ vocabantur, cum omnes ibidem paganissimos inueniret,
 vtilius esse ratus est ibi potiùs verbu Dei prædicare, quam vltra progrediendo, eos,
 quibus Christum annunciaret, inquirere: maximè cum populi cateruatim irruer-
 ent, audire cupientes beatum antistitem, & tum corporis, tum cordis auribus, que
 ab illo dicebantur, humiliter complectentes.

Ambular
 ficis pedi-
 bus super
 mare.

Erat verò in ea prouincia mulier quædam annosa, quæ longo tempore nec vi-
 dere nec audire poterat. Ei per visionem dictum est, vt ad beatum antistitem, rece-
 pta sanitate, ire festinaret. Surgens igitur mulier, ducem parat, qui gressus eius
 regat. Episcopus autem visa illa motus pietate, auribus & oculis eius signum Cru-
 cis impressit: & mox depulsa cæcitate, visus redditur, & surditatis excluso vitio, au-
 ditus reparatur.

Signo cru-
 cis sanat
 surdam &
 cæcam.

Euangelizante porro illo in ea prouincia, cum Rex Cinigilfus catechesi instru-
 ctus, fonte baptismi cum sua gente ablueretur, sanctus Nordanhumborum Rex
 Osualdus eum de lauacro exeuntem suscepit: sicque pulcherrimo prorsus Deo-
 que digno consortio, cuius erat filiam habiturus coniugem, eum priùs secunda re-
 generatione Deo dedicatum, sibi filium accepit. Donauerunt autem ambo Reges
 eidem Episcopo ciuitatem, quæ vocatur Dorcic, id est, Dorcestre, ad cõstituendam
 illi sedem Episcopalem. Anno autem tricesimo octauo ab ingressu S. Augustini
 in Angliam, prædicare cœpit S. Birinus Vuestfaxonibus, & eos baptizare. Porro an-
 no Domini sexcentesimo tricesimo quinto, tempore Regis Cinigilfi, canonicos
 regulares instituit apud Dorcestre, ab Oxonia miliaribus septem distantem: vbi
 ipse & successores eius viginti & septem Episcopi, annis circiter quadringentis &
 quinquaginta septem, fuere: sed Vuilhelmo Conquæstore regnante, Remigius
 Episcopus eam sedem in Lincolniam transtulit. Stephano autem regni governa-
 cula moderante, Alexander Episcopus canonicos regulares Dorcestre instituit.

Vuestfaxo-
 nibus, id
 est, occiden-
 talibus Sa-
 xonibus.

Anno 1067
 is regnavit.

Beda venerabilis de gestis Anglorum libro 3. cap. 7. scribit, beatum Birinum fa-
 ctis dedicatisq; ecclesijs, multisque ad Dominum pio eius labore populis aduoca-
 tis, migrasse ad Dominum, & in eadem ciuitate sepultum esse: & post multos an-
 nos, Hedda Episcopatum agente, eum indè in Vuentam ciuitatem, id est, Vuin-
 toniam, translatum, & in ecclesia beatorum Apostolorum Petri & Pauli honorifi-
 cè

IULS

11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Litteræ Honorij III.

ficè collocatum. Sed Dorcestrenses canonici in hoc Beda non assentes, ad Honorium Pontificem scripserunt, quibus ille hunc in modum respondit: Honorius Episcopus, seruus seruorum Dei, venerabili fratri Stephano Archiepiscopo Cantuariensi, sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali, & dilectis filiis Archidiacono & Officiali Cantuariensi. salutem & Apostolicam benedictionem: Ex parte dilectorum filiorum Abbatis & cõuentus de Dorcestria, fuit nobis humiliter supplicatum, vt corpus sancti Birini, qui olim à felicis recordationis Honorio Papa prædecessore nostro in Angliam destinatus, claræ memoriæ Regem Angliæ ab idolatria cum gente sua conuersum baptizauit, & multis coruscans virtutibus, feliciter officio legationis impleto, defunctus & sepultus in suo monasterio in loco humiliter extitit, cum nomen eius in sanctorum catalogo habeatur, faceremus in loco magis idoneo collocari. Nos igitur de vestra discretione plenam fiduciam obtinentes, discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus si rem inuenieritis ita esse, præfatis Abbati & conuentui, vt corpus sancti prædicti ad locum transferant digniorem, autoritate nostra licentiam concedatis. Datum Lateran. septimo Idus Martij, Pontificatus nostri anno octauo.

Archiepiscopo autem Stephano prædictis Archidiacono & Officiali vices suas committente, pluribus conuocatis anno Domini millesimo ducentesimo vicesimo quarto, inter multos testes, quidam canonicus iuratus dixit crebro se audisse Vuilhelmum canonicum dicentem, quædam ipsi in visu sæpius apparuisse, in illo sepulchro quoddam inquirere in ecclesia Dorcestrensi ante altare sanctæ Crucis, vbi inuenturus esset corpus S. Birini: factaque ab Abbate potestate, quæsito sepulchro & aperto, præsentibus Abbate & canonicis, inuenisse corpus Episcopi integrum cum duplici stola, & infula rubra è panno serico, atque cum Cruce è metallo confecta, pectori eius imposta: denique cum calice ad vmbilicũ eius posito. Post hanc autem corporis inuentionem, quidam septennij cecitate laborans eõ venit, & visum recepit. Adolescens à natiuitate surdus & mutus, & audiendi & loquendi sibi sensit redditam facultatem: qui quidem ait, in visu iustum se ire Dorcestram, sanitatem illic consecuturum. Cum autem respondisset nescire se locum, cum qui apparuit, dixisse, se ipsum velle ducere. Atque ita expergefatum se ab eodem perductum esse ad locum. Vbi cum curatus esset, & Anglicè loqueretur, canonicum quendam ioco dixisse ipsi: Qui te loqui docuit, non fuit aulicus: nam alioqui potuisset docere te aliud idioma. Tum verò intra triduum ita perfectè Gallicè, vt Anglicè, se loqui cœpisse. Est illic etiam quidam excitatus mortuus, leprosus mundatus, rursusque duo alij à morte ad vitam reuocati, & ab ipso ortu mutus, loquendi beneficio donatus.

Quæ quidem omnia, & plura alia cum ab Abbate & cõuentu proposita fuissent, quæsitum est ex eis, num qua scriptura cum corpore reperta esset. Abbate id negante, cunctis consentientibus, apertum est sepulchrum: inuentaque sunt ossa omnia naturali situ & ordine collocata, sed carne in cineres redacta. Inuentus quoque est annulus, itemque Crux plumbea super pectus eius, calix paruus, particula vestimentorum eius, duæ stolæ, sed nõ integræ. Inuenta est etiam crumena quædam vestrica super pectus eius, itemque pera ex vna parte auro contexta: in qua omnes aserebant pallam supra memoratam, cum Christi corpore fuisse, cuius causa, vt dictum est, supra mare siccis pedibus ambulauit. Exclamauit autem Abbas quidam: Certus equidem sum, isthuc corpus esse sancti Bertini. Audiui enim hæc nocte quasi cuiusdam magnæ personæ vocem eiusmodi: Nè dubiteris de inuentione corporis beati Birini. Totum corpus reperietis, sed redactum in cinerem. Quæritum deinde est ex Abbate, quid responderet ad id, quod Beda scriptum reliquit, beatum Birinum sepultum quidem fuisse in ecclesia Dorcestrensi, sed post multos annos ad ecclesiam Vuentanam translatum. Ille verò non negauit ita scriptum esse, sed addebat, in Chronicis non solum visa, sed etiam audita annorari. Tum præterea aiebat, corpus cuiusdam Episcopi, in angulo retrò ostium ecclesiæ sepultum, Vuentanam siue Vintoniam translatum fuisse, ossibus quibusdam in ea ecclesia relictis: nec credendum esse, talem Episcopum atque Legatum, tam vili loco humatum esse. Denique addebat, post primam beati Birini inuentionem quendam sanctæ vitæ virum, inclusum apud Haliuuelle extra Oxoniam, Martini nomine, audiuisse vocem dicentem sibi: Birinus in pavimento, Bertinus retrò ostium

S. Birinus iuber corpus suum inquiri.

Eius corpus inuenitur.

Miracula post corporis eius inuentionem.

Bertini, non Birini, corpus Vintoniam translatum.

SUR
g b e
M O
E V
S

ostium: qui quidem Bertinus decimus à Birino Episcopus fuit. Ad extremum affirmabat, multa Dorcestre miracula fieri, Vuintoniæ nulla.

De ijs autem certior redditus summus Pontifex, ita rescripsit: Honorius Episcopus &c. Venerabili fratri Stephano Cantuarien. Archiepiscopo, sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali, & dilecto filio magistro Othoni subdiacono nostro, salutem & Apostolicam benedictionem. Dilectis filiis Abbate & conuentu de Dorcestre & Apollinoburgh, quod corpus beati Birini Episcopi in eorum ecclesia in loco humiliter requiescit: & humiliter supplicantibus, vt illud faceremus in loco magis idoneo collocari: tibi frater Archiepiscopo, ac dilectis filiis Archidiacono & Officiali Cantuar. per nostras dedimus literas in mandatis, vt si inuenitis re taliter se habere, concederetis ipsi Abbati & conuentui autoritate nostra licentiam corpus ipsum ad locum magis idoneum transferendi. Nupèr autem recepimus tuas, & eorum Archidiaconi & Officialis literas, continentes quod ipse Archidiaconus vice tua & Officialis predicti, personaliter ad locum ipsum accessit, & accitis viris vita & fama conspicuis, super hoc veritatem quanta potuit diligentia inquisiuit. Licet autem per ea, quæ inuenit super inuentione sepulcri, vbi predicti sancti corpus requiescere dicitur, ac super miraculis, quibus diuina dignatio locum ipsum ad inuocationem nominis prefati gloriosissimi Sancti, tam misericorditer, quam mirabiliter modernis temporibus illustrauit, necnon per indicia in sepulcro ipso, quod fecit aperiri, reperta, * nobis fuit verisimile visum, quod eiusdem sancti corpus in loco requiescit eodem: quia tamen in libro Bedæ de Gestis Anglorum, legitur, corpus ipsum apud Vuintoniensem ecclesiam olim fuisse translatum: verentes procedere in negotio, contra tanti viri dicta nè argueremini aliquid præsumpsisse, negocium ipsum ad Apostolicum iudicium remisistis, processum ipsum Archidiaconi nobis sub sigillis vestris fideliter transmittendo. Quamquam igitur ex ipso processu appareat euidenter, locum ipsum tot & tantis, tamque claris per sepulchri sancti merita gloriosa coruscare miraculis, ac verisimile sit, & merito credi possit, quod ipse gloriosissimus sanctus locum ipsum sua presentia corporali nobilitat, quem ad inuocationem nominis eius diuina potentia tot & tantorum miraculorum attestacione illustrauit: nè tamen in tali negotio aliquid de contingentibus omittatur, processum ipsum vobis sub bulla nostra duximus remittendum, discretioni vestræ per Apostolica scripta mandantes, quatenus ad Vuintoniensem ecclesiam personaliter accedatis, & inquiratis sollicitè, si per miracula facta in ipsa Vuintoniensi ecclesia mirificauit Dominus sanctum suum. Et si vobis constiterit, miracula paria vel maiora his, quæ continentur in processu predicto, ad inuocationem nominis dicti sancti facta esse in ipsa Vuintoniensi ecclesia, negotio super sedatis eodem, nobis, quod inuenitis, literis vestris fideliter intimantes. Alioquin cum verisimile sit, immò dubitari non debeat, quin ipse Beda in Anglorum historia multa retulerit de auditu: & etiam esse poterit, vt cum duorum sanctorum pontificum, Birini scilicet & Bertini, corpora in prefata ecclesia de Dorcestre, sicut ex ipso processu colligitur, fuerint tumulata, quod Beda de Bertino scripsit, fuerit de Birino receptum, nomine Scriptorum negligentia vitiatum: sepulchri sancti gloriosissimum corpus pronuncietis requiescere in sepulchro Dorcestre ecclesia, quæ ipsius sancti meritis tot tantorumque miraculorum fulgore nescitur illustrata, ipsi Abbati & conuentui tribuatis autoritate nostra licentiam ipsum corpus in locum magis idoneum transferendi. Datum Reatinæ Nonis Augusti, Pontificatus nostri anno decimo.

Alia litera Honorij III.

for. * vobis

Nota de authoritate Bedæ.

Miracula S. Birini meritis facta.

Executionem huius Bullæ nusquam reperire potui: noui tamen, sicut in illo loco didici, corpus S. Birini gloriosum de loco, vbi in memorata ecclesia antiquitus fuerat sepultum, cum magno honore, sicut intuentibus liquet, esse translatum. Obijt autem tertio Nonas Decembris.

DE SS. CLAVDIO & HILARIA ac filijs eorum, quæ in Vita Chrysostomi & Daria 25. Octobris, Tom. 5. cap. 12. & 13.

DE TRANSLATIONE verò SS. Gutualdi & Bertulphi, quæ in tertium diem Decembris incidit, quæ in Vita eiusdem Bertulphi, quinta Februarij cap. 30. in primo Tomo.

IULS
CIV
MIL